

[Ingmar Wagner.]

ren for hans svar, og jeg kan ganske bestemt love, at kommunisterne vil bevare deres store interesse for uddannelsesproblemet. Der er ingen grund til at være nervøs for, at vi ikke stadig vil holde den levende; vi vil absolut fortsat betragte dette spørgsmål som et af de vigtigste.

Jeg takker også for svaret om, at man påtænker at gøre noget, selvom jeg ikke på alle felter er tilfreds med de ting, som lægges frem på nuværende tidspunkt. Det er også på høje tid, at der sker noget alvorligt for at forbedre de unges studief forhold, at der sker noget til sikring af, at den mindre-bemidlede del af ungdommen kan gennemføre sit studium. Jeg vil til understregning af disse synspunkter komme med nogle yderligere oplysninger, der klart og tydeligt viser, at den studerende ungdoms muligheder er blevet alvorligt forværret i de seneste år. Den hjælp, de har kunnet få gennem Dansk Studiefond, har jo langtfra kunnet ændre tilstandene hen til, hvad man kunne ønske.

Som følge af de ringe økonomiske kår viser det sig, at der i de senere år har været en stærkt nedadgående tendens med hensyn til antallet af studerende ved Københavns universitet. Jeg skal nævne nogle enkelte tal.

I 1947 var der 6 627 immatrikulerede studenter ved Københavns universitet, i 1948: 6 576, i 1949: 6 326, i 1950: 6 096, i 1951: 5 338, i 1952: 5 072, og bundrekorden er i 1953 nået med 4 906, altså en stadig og stærkt faldende skala, der viser, at der i år er godt og vel 1 700 færre tilmeldte alene ved Københavns universitet end i 1947. Ganske vist er jeg vidende om, at der på grund af oprettelsen af nye fakulteter i Aarhus er en mindre fremgang der, men en fremgang, som dog langtfra dækker den tilbagegang, tallene for København viser. Tallene viser jo også, at nedgangen har været særlig kraftig, efter at Danmark er blevet tilsluttet Atlantpagten, og der kan vel ikke være nogen tvivl om, at det skyldes de stærkt forringede økonomiske kår, befolkningen har oplevet i forbindelse med krigspolitikken. Det er de høje skatter, man har pålignet befolkningen at betale til oprustningen, der har bevirket, at det er blevet sværere for de unge fra småkårshjem at

gennemføre et studium. Den udvikling, der er foregået i Danmark i de seneste år, må uundgåeligt ramme de mindre-bemidlede hjem hårdest. Den dårligere økonomi har ganske sikkert betydet, at den i forvejen meget lille del af de studerende, der kom fra f. eks. arbejderhjem, efterhånden er ved at blive helt bortelimineret. Jeg har desværre ikke nogen statistik med, men der tales jo åbent om dette blandt den studerende ungdom — måske har undervisningsministeren oplysninger herom.

Uddannelse, kulturelle fremskridt, hjælp og understøttelse til kunst og videnskab er ikke i højsædet i dagens Danmark. Ja, man må korse sig, når man hører fra studenterne, at deres kår er blevet betydeligt forringet gennem de sidste 2—3 generationer, og at der procentvis er færre legater til rådighed for de mindre-bemidlede studenter i dag end i slutningen af sidste århundrede.

Der er mange forhold, der i dag gør det næsten umuligt for arbejderklassens unge at studere. Ifølge ungdomskommissionens beregninger skal en studerende bruge godt og vel 4 000 kr. årligt for at kunne klare sig nogenlunde. Det er efter min mening et meget beskedent budget, og man skal vist være noget i retning af sultekunstner for at kunne leve af det og betale de mange udgifter, der er forbundet med et studium. Men skal den studerende have blot tålelige studievilkår, må der altså fremskaffes mindst dette beløb. Jeg tror, det står ganske klart, at en arbejderfamilie af sit budget umuligt kan stille et sådant beløb til rådighed for en søn eller datter, der ønsker at studere.

Ca. 60 pct. af vort lands studenter har en eller anden form for lønnet erhverv ved siden af deres studier, d. v. s. at andre samfundsklasser heller ikke kan give deres unge den fornødne støtte. Mange må i dag arbejde op til 8 timer om dagen, og ikke alle er så heldige, at de kan få et ministerielt job, men de studerende må tage alle mulige mærkelige beskæftigelser, som overhovedet ingen forbindelse har med deres studium. Man vil i de kommende dage se studenter sælge juletræer eller optræde som nisse-mænd. Jeg mener ikke, at der er noget nedværdigende i disse beskæftigelser, men det virker i hvert fald ikke fremmende på deres studier. Andre må have natarbejde, morgenpladser eller lignende. Altså, alt i alt byder man den